

แผนการสอนประจำสัปดาห์ที่ 5

หัวข้อเรื่อง เสียง /ʃ/ และ /ʒ/

รายละเอียด

ศึกษาลักษณะของเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/ ฝึกฝนการออกเสียงและแยกแยะความแตกต่างระหว่างเสียงทั้งสองเสียงได้ด้วยการใช้อวัยวะคู่ ลักษณะเสียงและการสันนิษฐานของเส้นเสียง

จำนวนชั่วโมงที่สอน 3 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ศึกษาลักษณะของเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/
2. ฝึกฝนการออกเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/
3. ทดสอบการออกเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/

สื่อการสอน

1. ชุดการสอนออกเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ
2. PowerPoint ประกอบการสอน
3. ไฟล์เสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ
4. เอกสารประกอบการเรียนสัทศาสตร์ภาษาอังกฤษ

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

ชั้นพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

1. อธิบายลักษณะเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/ ได้อย่างถูกต้อง
2. แยกแยะความแตกต่างระหว่างเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/ กับเสียงพยัญชนะเสียดแทรกที่คล้ายกันของภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง
3. ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษสู่การนำไปถ่ายทอดความรู้ต่อไปได้อย่างถูกต้อง

ขั้นทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

1. ออกเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษจากการอ่านสัทอักษรสากล (IPA) ได้
อย่างถูกต้อง

ขั้นเจตพิสัย (Affective Domain)

1. เห็นประโยชน์ของสัทอักษรสากลที่เป็นเครื่องมือในการออกเสียงภาษาอังกฤษ
อย่างถูกต้อง

2. ให้ความร่วมมือต่อการฝึกฝนการออกเสียงโดยพร้อมเพรียงกัน

3. มีทัศนคติที่ดีมากขึ้นต่อการศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษอันจะส่งผลต่อการนำความรู้ไป
ประยุกต์ใช้ต่อไป

2. วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

1. เขียนบรรยายลักษณะเสียงพยัญชนะเสียดแทรกภาษาอังกฤษเสียง /f/ และ /v/ ได้
ถูกต้อง

2. ทดสอบอ่านออกเสียงจากสัทอักษรสากลรายบุคคล

3. ทำข้อสอบวัดผลความรู้เรื่องสัทอักษรสากล

4. เข้าร่วมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

5. ตอบคำถามและทำกิจกรรมในห้องเรียน

3. สัดส่วนของการประเมิน

1. แบบทดสอบท้ายบท ประกอบด้วยแบบทดสอบแยกแยะความเหมือนและความ
แตกต่าง 10 ข้อ และคำศัพท์ใช้ในการอ่านออกเสียง 10 คำ

เนื้อหาที่สอนประจำสัปดาห์ที่ 4

หัวข้อ เสียง /ʃ/ และ /ʒ/

ลักษณะเสียงและวิธีการออกเสียง /ʃ/ และ /ʒ/

เสียงเสียดแทรกคู่ที่ 3 /ʃ/ และ /ʒ/

ทั้งสองเสียงนี้ไม่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะภาษาไทยจึงเป็นปัญหาสำหรับคนไทยในการออกเสียง

1. เสียง /ʃ/

ลักษณะเสียง คือ เสียงเสียดแทรก

ฐานกรณ์ คือ เพดานแข็งส่วนหน้าและลิ้นส่วนหน้า ปลายลิ้นยกขึ้น

ลักษณะเส้นเสียง คือ เส้นเสียงไม่สั่น เสียงไม่ก้อง

ในขณะที่ออกเสียง /ʃ/ จะมีลมแทรกออกมามาก จุดเด่นของเสียงนี้ คือ การใช้รูปปาก นั่นคือ
ต้องห่อปากให้ริมฝีปากบนเข็ดขึ้นในขณะที่ออกเสียงและลิ้นส่วนหน้ายกขึ้นสูง

ลักษณะการออกเสียงอธิบายด้วยวิธีการง่าย ๆ ดังนี้

วิธีที่ 1 ห่อปากให้ริมฝีปากบนเชิดขึ้น ฟันลมออกมา ให้ปลายลิ้นยกสูง รูปปากนั้นคล้ายกับการไล่สัตว์หรือการบอกให้คนรอบข้างเงียบ จากนั้นจับที่ลูกกระเดือกเพื่อสังเกตการสั่นสะเทือนของเส้นเสียง พบว่าไม่มีการสั่นสะเทือน

วิธีที่ 2 เริ่มต้นจากการอ้าปากตามปกติ จากนั้นให้ยกขากรรไกรขึ้นสูงและห่อปากให้ริมฝีปากบนเชิดขึ้น พยายามให้ปลายลิ้นยกสูงไว้อย่าให้ลิ้นแตะส่วนใด ๆ บริเวณเพดานปาก จากนั้นให้คงรูปปากไว้เช่นเดิมแล้วฟันลมออกมาโดยไม่ให้มีเสียง ใช้ฝ่ามือแตะที่ลูกกระเดือกซึ่งจะไม่พบการสั่นสะเทือนแต่อย่างใด

เสียง /ʃ/ มักพบกับการเขียนด้วยตัวสะกด “sh” แต่พบการเขียนด้วยตัวอักษรอื่น ๆ ได้เช่นกัน คือ “ch” เช่น chef, chic, machine สะกดด้วย “sch” เช่น schist, schedule สะกดด้วย “s” เช่น sure, Asia และยังพบการเขียนด้วยตัวอักษรอื่น ๆ เช่น nation, vacation, action, mission, assure, mansion, conscience, special, ocean

ตารางที่ 5.1 คำศัพท์ที่ออกเสียง /ʃ/ ในตำแหน่งต้นพยางค์

คำศัพท์ที่ออกเสียง /ʃ/ ในตำแหน่งต้นพยางค์		
she /ʃi:/	shoe /ʃu:/	show /ʃou/
ship /ʃip/	shop /ʃɒp/	shape /ʃeɪp/
shot /ʃɒt/	shut /ʃʌt/	shout /ʃaʊt/
shake /ʃeɪk/	shock /ʃɒk/	shook /ʃuk/
shed /ʃed/	shade /ʃeɪd/	shag /ʃæɡ/
shame /ʃeɪm/	shin /ʃɪn/	shine /ʃaɪn/
shun /ʃʌn/	chef /ʃef/	shove /ʃʌv/

ตำแหน่งท้ายพยางค์

การออกเสียง /ʃ/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์โดยให้มีลมแทรกแรงและยังคงห่อปากเมื่อฟันลมออก

ตารางที่ 5.2 คำศัพท์ที่ออกเสียง /ʃ/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์

คำศัพท์ที่ออกเสียง /ʃ/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์		
push /puʃ/	posh /pɒʃ/	cash /kæʃ/
bush /buʃ/	bash /bæʃ/	bosh /bɒʃ/
dish /dɪʃ/	dash /dæʃ/	Gosh /ɡɒʃ/
mash /mæʃ/	sash /sæʃ/	

2. เสียง /ʒ/

ลักษณะเสียง คือ เสียงเสียดแทรก

ฐานกรณ์ คือ เพดานแข็งส่วนหน้าและลิ้นส่วนหน้า ปลายลิ้นยกขึ้น

ลักษณะเส้นเสียง คือ เส้นเสียงสั้น เสียงก้อง

เสียงนี้มีการจัดรูปปากและลักษณะการออกเสียงเหมือนกับการออกเสียง /ʃ/ หากแต่ความแตกต่างคือ เสียง /ʃ/ มีเพียงลม ส่วนเสียง /ʒ/ มีเสียงออกมาด้วยหรือพูดอีกนัยหนึ่งว่าเสียง /ʃ/ ไม่มีความก้องที่บริเวณลูกกระเดือก แต่เสียง /ʒ/ เป็นเสียงก้อง ดังนั้นจึงเกิดการสั่นสะเทือนที่บริเวณลูกกระเดือก

เสียงนี้เป็นปัญหาสำหรับคนไทย ดังนั้นจึงควรหัดออกเสียง /ʃ/ ให้ได้เสียก่อนและให้ใช้เสียง /ʃ/ เป็นหลัก ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 เตรียมจัดอวัยวะฐานกรณ์จากเสียง /ʃ/ และพ่นลมแทรกออกมาตามปกติ จากนั้นเมื่อพ่นลมได้คงที่แล้วให้พ่นลมด้วยระดับเสียงต่ำหรือเติมเสียงวรรณยุกต์เอก ให้ตะบริเวณลูกกระเดือกจะรู้สึกถึงการสั่นสะเทือน เสียงที่ได้ยินคือเสียง /ʒ/

วิธีที่ 2 ใช้การออกเสียงสระ “เออ” เป็นหลัก โดยออกเสียงแคในใจและห่อปาก วางลิ้นเหมือนกำลังเตรียมออกเสียง /ʃ/ จากนั้นยังคงออกเสียงสระ “เออ” ในใจ เมื่อจัดวางอวัยวะเรียบร้อยแล้วให้พ่นลมแทรกในขณะที่เปล่งเสียงพร้อมกับเปิดฐานกรณ์ เสียงที่ได้ยิน คือ เสียง /ʒ/ ทำการทดสอบการสั่นสะเทือนของเส้นเสียงด้วยการตะบริเวณลูกกระเดือกจะรู้สึกว่าเป็นเส้นเสียงสั้น จากนั้นให้ฝึกออกเสียง /ʃ/ และ /ʒ/ ให้แตกต่างกัน

เสียง /ʒ/ ในภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มักปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์และระหว่างสระ สำหรับตำแหน่งต้นพยางค์พบเพียงส่วนน้อย เสียง /ʒ/ ที่เกิดในตำแหน่งต้นพยางค์และท้ายพยางค์มักเป็นคำยืมมาจากภาษาอื่น

ตัวอักษรที่ใช้สะกดเพื่อออกเสียง /ʒ/ มีหลากหลาย เช่น “s” ในคำว่า pleasure, closure, decision, สะกดด้วย “z” เช่น seizure สะกดด้วย “ge” เช่น prestige, beige สะกดด้วย “g” เช่น gigalo

การสรรหาคำที่ใช้ฝึกนั้นมักใช้คำพยางค์เดียว แต่เสียง /ʒ/ แตกต่างไป เนื่องจากมีตัวอย่างคำที่เป็นพยางค์เดียวน้อยมาก มักพบคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์ขึ้นไป

ตำแหน่งต้นพยางค์ gigolo /ʒigəloʊ/

ตำแหน่งท้ายพยางค์

ตารางที่ 5.3 คำศัพท์ที่ออกเสียง /ʒ/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์

คำศัพท์ที่ออกเสียง /ʒ/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์			
beige /beɪʒ/	rouge /ru:ʒ/	mirage /mɪrɑ:ʒ/	garage /gæɾɑ:ʒ/

ตำแหน่งระหว่างสระหรือกลางคำ

ตารางที่ 5.4 คำศัพท์ที่ออกเสียง /z/ ในตำแหน่งระหว่างสระหรือกลางคำ

คำศัพท์ที่ออกเสียง /z/ ในตำแหน่งระหว่างสระหรือกลางคำ		
closure /kloʊzə/	measure /meʒə/	pleasure /pleʒə/
treasure /treʒə/	leisure /leʒə/	seizure /si:zə/
lesion /li:ʒn/	vision /viʒn/	illusion /ilju:ʒn/
occasion /əkeɪzən/	erosion /ɪrouzən/	explosion /ɪksplouzən/
decision /dɪsiʒn/	incision /ɪnsiʒn/	adhesion /ədhi:ʒn/

ชุดแบบฝึกออกเสียง พยัญชนะเสียดแทรก เสียง /ʃ/ และ /ʒ/

เสียง /ʃ/

👂 ขั้นที่ 1 เพื่อออกเสียง /ʃ/ ลิ้นส่วนหน้าแตะปุ่มเหงือกของฟันบน ไม่ต้องออกเสียง ปล่อยให้ลมให้ผ่านอวัยวะฐานกรณออกมา คล้ายกับการออกเสียง “ส” ในภาษาไทย จากนั้นดิ่งปลายลิ้นกลับไปด้านหลังเพียงเล็กน้อย ปลายลิ้นหรือลิ้นส่วนหน้าจะแตะที่บริเวณด้านหน้าเพดานแข็งซึ่งอยู่ต่อจากปุ่มเหงือก เสียงนี้ต้องใช้รูปปากช่วยในการออกเสียง โดยที่ริมฝีปากจะห่อเข้าเหมือนกำลังทำเสียงให้เด็ก ๆ เงียบและตั้งใจฟัง จากนั้นฟังและออกเสียงตาม /ʃ/

Minimal Pairs

👂 ขั้นที่ 2 คู่เทียบเสียง (minimal pairs)

Sound 1 /s/	Sound 2 /ʃ/
C	She
C is third.	She is third.
Sue	Shoe
I like Sue's.	I like shoes.
Sip	Ship
Sip it carefully.	Ship it carefully.
Ass	Ash
Look at that ass.	Look at that ash.
Sew	Show
He won't sew it.	He won't show it.
Puss	Push
'Puss!' he shouted.	'Push!' he shouted.

👂 ชั้นที่ 3 minimal pair words

3a ฟังและออกเสียงตาม

3b ผู้เรียนจะได้ยินเสียงคำศัพท์ 5 คำ หากผู้เรียนได้ยินคำศัพท์เสียง s ให้เขียนสัญลักษณ์ /s/ หากได้ยินคำศัพท์เสียง sh ให้เขียนสัญลักษณ์ /ʃ/

Minimal Pair Sentences

👂 ชั้นที่ 4 minimal pair sentences

4a ฟังประโยคคู่เทียบเสียงและออกเสียงตาม

4b ผู้เรียนจะได้ยินเสียงประโยค 5 ประโยค หากผู้เรียนได้ยินคำศัพท์เสียง s ให้เขียนสัญลักษณ์ /s/ หากได้ยินคำศัพท์เสียง sh ให้เขียนสัญลักษณ์ /ʃ/

👂 ชั้นที่ 5 ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง ของข้อ a หรือ b เมื่อได้ยินคำศัพท์

1. a) Sue's	☐	b) shoes	☐
2. a) ass	☐	b) ash	☐
3. a) puss	☐	b) push	☐
4. a) sack	☐	b) shack	☐
5. a) save	☐	b) shave	☐

👂 ชั้นที่ 6 ฟังและฝึกฝนออกเสียงประโยคสนทนาที่มีคำศัพท์เสียง /ʃ/ จากชั้นที่ 5

A special washing machine

Mrs. March = M

Mr. Shaw = Sh

M: Does this shop sell washing machine?

Sh: Yes. This is the latest washing machine.

M: Is it Swedish?

Sh: No, madam. It's English.

M: Could you show me how it washes?

Sh: Shall I give you a demonstration? This one is our special demonstration machine. It's so simple. You take some sheets and shirts. You put them in the machine. You shut this door. And you push this button.

M: The machine shouldn't shake like that, should it?

Sh: Washing machines always shake, madam. Ah! It's finished now.

M: But the sheets have shrunk, and so have the shirts.

Sh: Do you wish to buy this machine, madam?

M: I'm not sure.

เสียง /z/

🎧 ขั้นที่ 1 เพื่อออกเสียง /z/ ใช้วิธีการเดียวกันกับการออกเสียง /ʒ/ หากแต่ให้ออกเสียงโดยใช้โทนเสียงต่ำหรือเติมวรรณยุกต์เอกที่เสียง “เออะ” สัมผัสที่บริเวณลูกกระเดือก จะรู้สึกสั่นที่บริเวณดังกล่าวจากนั้นฟังและออกเสียงตาม /z/

Minimal Pairs

🎧 ขั้นที่ 2 คู่เทียบเสียง (minimal pairs)

Sound /z/
Casual Michelle has a job in a shop selling casual shoes.
Massage She also has a casual job doing sports massage.
Occasionally She does sports massage occasionally, not every day.
Collision Yesterday Michelle saw a collision outside the shoe shop.
Measure She was measuring a shoe for a customer.
Casualty An ambulance took two injured people to casualty.

🎧 ขั้นที่ 3 minimal pair words

3a ฟังและออกเสียงตาม

Minimal Pair Sentences

🎧 ขั้นที่ 4 minimal pair sentences

4a ฟังประโยคคู่เทียบเสียงและออกเสียงตาม

🎧 **ขั้นที่ 5** ฟังและฝึกฝนออกเสียงคำศัพท์เสียง /ʒ/ จากประโยคสนทนา

usually	unusual	pleasure	television	garage
measuring tape	treasure	casual clothes	Asia	An unusual collision

🎧 **ขั้นที่ 6** ฟังและฝึกฝนออกเสียงประโยคสนทนาที่มีคำศัพท์เสียง /ʒ/ จากขั้นที่ 5

Television Programmes

Sharon, Shaun, Charlotte, and Mrs. March are watching television. These are the television programmes on channel 5.

Television Programmes: Channel 5

7:00 – Children’s film: Treasure Island

7:15 – News update: An Unusual Collision

7:30 – Fashion show: Casual Clothes

7:45 – Travel film: Crossing Asia

8:15 – Do-it-yourself show: How to Measure a New Garage

8:30 – Variety show: It’s a Pleasure.

แบบทดสอบท้ายบท

ข้อที่ 1 แบบทดสอบแยกแยะความเหมือนและความแตกต่าง (sound discrimination)

คำสั่ง ผู้เรียนจะได้ยินคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 คำ ซึ่งบางข้อเป็นคำเทียบเสียง (minimal pairs) บางข้อเป็นคำศัพท์ที่คำหนึ่งมีเสียงแตกต่างจากอีกคำหนึ่ง จากนั้นเปิดไฟล์เสียง 2 รอบ รอบที่ 1 ให้ผู้เรียนฟังอย่างเดียวเท่านั้นและคิดตามว่าข้อใดเสียงเหมือนกันหรือข้อใดเสียงแตกต่างกัน รอบที่ 2 ให้ผู้เรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง S (same = เหมือนกัน) เมื่อผู้เรียนได้ยินคำศัพท์ 2 คำที่มีเสียงเหมือนกัน หากผู้เรียนได้ยินเสียงที่แตกต่างกันทั้ง 2 คำ ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง D (different = แตกต่างกัน) หากผู้เรียนไม่แน่ใจให้ใส่เครื่องหมายคำถาม ? ในช่อง ?

ยกตัวอย่าง

1. หากคุณได้ยินคำว่า sheep sheep เขียนเครื่องหมาย ✓
2. หากคุณได้ยินคำว่า sheep ship เขียนเครื่องหมาย ✓
3. หากคุณไม่แน่ใจ เขียนเครื่องหมาย ?

ข้อที่	S	D	?
1.	✓		
2.		✓	
3.			?

ข้อที่	S	D	?
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

ข้อที่ 2 แบบทดสอบการอ่านออกเสียง

ลำดับคำ	คำศัพท์	ลำดับคำ	คำศัพท์
1	shade	6	rouge
2	shin	7	mirage
3	chef	8	garage
4	vision	9	bash
5	erosion	10	dash